

ASPLENIUM SCOLOPENDRIUM

NOMENCLATUUR/ETYMOLOGIE

De naam *Asplenium scolopendrium* is afgeleid van het Latijn. *Asplenium* komt van het Griekse woord "splen," wat milt betekent, omdat er vroeger gedacht werd dat de plant geneeskrachtige eigenschappen had om miltaandoeningen te behandelen. *Scolopendrium* betekent "duizendpoot" en verwijst naar de vorm van de sporenhooptjes op de onderkant van de bladeren, die lijken op de poten van een duizendpoot. Deze varen wordt in het Nederlands ook wel bekend als "tongvaren" vanwege de langwerpige, tongvormige bladeren.

TAXONOMIE

De taxonomische indeling van *Asplenium scolopendrium* is als volgt:

- Rijk: Plantae (Planten)
- Clade: Polypodiopsida (Varens)
- Orde: Polypodiales
- Familie: Aspleniaceae
- Geslacht: *Asplenium*
- Soort: *Asplenium scolopendrium*

SYNONIEMEN

Er zijn enkele synoniemen voor *Asplenium scolopendrium*, waaronder:

- *Phyllitis scolopendrium*
- *Scolopendrium vulgare*

Deze namen worden soms nog gebruikt in oudere literatuur of tuinbouwpraktijken, maar *Asplenium scolopendrium* is de meest geaccepteerde wetenschappelijke naam.

EVENTUELE VARIËTEITEN

Asplenium scolopendrium heeft verschillende cultivars en variëteiten die verschillen in bladvorm en textuur. Enkele bekende variëteiten zijn:

- *Asplenium scolopendrium* 'Cristatum': Een variant met gekrulde, gekartelde bladpunten.
- *Asplenium scolopendrium* 'Undulatum': Deze variëteit heeft golvende bladranden.
- *Asplenium scolopendrium* 'Angustifolium': Een variant met smalle, langwerpige bladeren.

FAMILIE

Asplenium scolopendrium behoort tot de familie Aspleniaceae, een familie van varens die wereldwijd voorkomt. De familie staat bekend om haar diverse en veelzijdige varens, die vaak in schaduwrijke en vochtige omgevingen groeien.

HOOGTE

Deze varen kan een hoogte bereiken van ongeveer 30 tot 60 cm, afhankelijk van de groeicondities. De bladeren zijn lang en lintvormig, wat de plant een karakteristiek uiterlijk geeft.

BLOEMKLEUR

Asplenium scolopendrium is een varen en produceert geen bloemen. In plaats daarvan plant deze zich voort via sporen, die zich in bruine lijnvormige sporenhoopjes aan de onderkant van de bladeren bevinden.

BLADKLEUR

De bladeren van *Asplenium scolopendrium* zijn helder groen en glanzend. Ze hebben een leerachtige textuur en zijn tongvormig met een rechte middennerf. De bladkleur blijft het hele jaar door groen, wat de plant een aantrekkelijke keuze maakt voor schaduwrijke tuinen.

BLOEIPERIODE

Aangezien varens geen bloemen hebben, is er geen bloeiperiode. De sporenhoopjes die voor de voortplanting zorgen, verschijnen meestal in de late zomer tot de herfst.

STANDPLAATS

Asplenium scolopendrium gedijt het beste op een schaduwrijke tot halfschaduwrijke plek. De plant prefereert een vochtige, goed doorlatende grond met een hoog organisch gehalte. Het is een ideale plant voor bosrijke omgevingen, schaduwrijke borders of rots- en muurbepantingen.

HERKOMST

Asplenium scolopendrium komt van nature voor in Europa, Azië en Noord-Amerika. In Europa wordt de plant vaak gevonden in kalkrijke gebieden, zoals bossen, rotswanden en kloven. In Nederland en België is het een vrij zeldzame soort, maar hij kan worden aangetroffen in kalkrijke grond en oude muren.

SOORT GEWAS

Deze varen is een wintergroene, vaste plant die jaar na jaar terugkeert en zijn groenblijvende loof behoudt, zelfs in de winter. Door zijn robuuste en winterharde eigenschappen is *Asplenium scolopendrium* een populaire keuze voor tuiniers die op zoek zijn naar planten voor schaduwrijke plekken.

VERMEERDERINGSWIJZE

Asplenium scolopendrium kan worden vermeerderd door middel van sporen, maar in de praktijk wordt hij vaker vermeerderd door het scheuren van volwassen planten in het vroege voorjaar. De sporenhoopjes ontwikkelen zich op de onderzijde van de bladeren, en hoewel sporenvermeerdering mogelijk is, is het een langzaam proces.

KLIMAATZONE

Asplenium scolopendrium is winterhard in klimaatzones 5 tot 9, wat betekent dat de plant bestand is tegen temperaturen tot ongeveer -20°C . Dit maakt hem geschikt voor de meeste gematigde klimaten, mits hij wordt geplant op een schaduwrijke plek met voldoende vocht.

INSECTEN

Hoewel varens over het algemeen niet worden bestoven door insecten omdat ze zich voortplanten via sporen, biedt *Asplenium scolopendrium* wel een schuilplaats voor kleine insecten en andere tuindieren. De dichte bladstructuur kan een microhabitat creëren voor bodembewonende insecten en andere kleine fauna.

BRONVERMELDING

- Royal Horticultural Society
- Kew Science - Plants of the World Online
- [Missouri Botanical Garden](#)

SAMENVATTING

Onderwerp	Beschrijving
Nomenclatuur	<i>Asplenium</i> komt van "splen" (milt), <i>scolopendrium</i> betekent "duizendpoot" en verwijst naar de vorm van de sporenhoopjes.
Taxonomie	Rijk: Plantae; Clade: Polypodiopsida; Orde: Polypodiales; Familie: Aspleniaceae; Geslacht: <i>Asplenium</i> ; Soort: <i>Asplenium scolopendrium</i>
Synoniemen	<i>Phyllitis scolopendrium</i> , <i>Scolopendrium vulgare</i>
Variëteiten	' <i>Cristatum</i> ', ' <i>Undulatum</i> ', ' <i>Angustifolium</i> '
Familie	Aspleniaceae (varenfamilie)
Hoogte	30-60 cm
Bloemkleur	Geen bloemen, voortplanting via sporen
Bladkleur	Helder groen en glanzend
Bloeiperiode	Geen bloei, sporenhoopjes verschijnen in de late zomer/herfst
Standplaats	Schaduwrijke tot halfschaduwrijke plek, vochtige grond
Herkomst	Europa, Azië, Noord-Amerika
Soort gewas	Wintergroene vaste plant
Vermeerderingswijze	Vermeerdering door sporen of scheuren van planten
Klimaatzone	Zones 5-9, winterhard tot -20°C
Insecten	Geen bestuiving door insecten, maar biedt schuilplaatsen voor kleine insecten